

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Sophus Claussens Lyrik Bd. 1: Naturbørn

Citation: Claussen, Sophus: "Sophus Claussens Lyrik Bd. 1: Naturbørn", i Claussen, Sophus: *Sophus Claussens Lyrik Bd. 1: Naturbørn*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ; Gyldendal, 1982-, s. 189. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen03val-shoot-idm140012637950784/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Sophus Claussens Lyrik Bd. 1: Naturbørn

FORKORTELSESLISTE OG BIBLIOGRAFI
(1887-1931)

I: Bøger af Sophus Claussen

- Na *Naturbørn. Digte* (1887). 2. opl. i *Digte*, 1 (1929): Na 2.
 UB *Linge Bander. Fortælling fra en Købstad. Med et lyrisk Forspil: „Frøken Regnvejr“* (1894). 2. udg. (1912): UB 2.
 Ki *Kitty. Lyrisk Fortælling* (1895). 2. opl. (1918): Ki 2.
 AP *Antonius i Paris* (1896). 2. opl. (1918): AP 2.
 Va *Valfart* (1896).
 Ar *Arbejdersken. Skuespil i tre Akter* (1898).
 Pi *Pilefløjter* (1899). 2. opl. (1918): Pi 2. 3. opl. i *Digte*, 2 (1929): Pi 3.
 MK *Mellem to Kyster. Fortællinger og Satirer* (1899).
 By *Byen. I: Junker Firkløver. Nutidsroman* (1900).
 Tr *Treføden* (1901).
 Mi *Mina. Et Digt om Byen* (1902).
 Dj *Djævelier* (1904). 2. opl. i *Digte*, 3 (1930): Dj 2.
 EoF *Erøter og Fauner. En Række Digte* (1910). 2. opl. (1923).
 TE *De Thulé à Echatane. Poèmes. Traduits du Danois par Guy-Charles Cros. Paris* (1910).
 DV *Danske Vers* (1912). 2. opl. i *Digte*, 4 (1930): DV 2.
 Fa *Fabler* (1917). 2. opl. (1918): Fa 2.
 SV *Samlede Værker I-VII* (1918). Tr udeladt.
 Lø *Løvetandsfnug* (1918).
 DS *Den danske Sommer. [Udvalgte digte]* (1921).
 PD *Poèmes Danois. Traduits par Guy-Charles Cros. Paris* (1922). Anden del består af digtene i TE. Hele udvalget svarer i sin sammensætning til DS, hvortil der er henvisninger i variantapparatet.

189

- He *Heroica. Nye Digte* (1925). 2. opl. (1925): He 2.
 TB *Titania holdt Bryllup* (1927).
 Ft *Foraarstaler* (1927).
 HT *Hundrede Taels. Med Forfatterens Forord og en Sophus Claussen Bibliografi ved Poul Uttenreitter og Stig Veibel* (1927).
 FR *Fortællingen om Rosen* (1927).
 Hv *Hvededynger* (1930).

Oversættelser

- AT *Atta Troll* /H. Heine (1901).
 DB *Den følende Blomst* /P. B. Shelley (1906). 2. udg. trykt sammen med den engelske tekst (1925): DB 2.
 RB *Rabbien af Bacharach* /H. Heine (1926).
 Se i øvrigt bind VIII: bidrag til tidsskrifter og antologier samt småtryk.

Breve og udvalg

- GJ *Gyldendals Julebog 1952. Sophus Claussen* (1952). Indholdet optaget i bind IX.
 JS *Jord og Sjæl. Erindringer, Noveller og litterær Journalistik*, v. Stig Krabbe Barfoed (1961).
 VS-SC *Viggo Stuckenbergs – Sophus Claussens. En Brevvexling*, v. Johs. Brøndum-Nielsen (1963). Et efterfølgende tal henviser til brevn.
 DO *Det aandelige Overskud. Journalistik i udvalg*, v. Lise Brinch Petersen og Mogens Rukov (1971).

II: Bøger om Sophus Claussen

- SC-MS *Sophus Claussen-Manuskripter*. Udgivet for Det danske Sprog- og Litteraturselskab af Ernst Frandsen (1941).
 EF Ernst Frandsen: *Sophus Claussen I-II* (1950).

190

- HA Harry Andersen: *Studier i Sophus Claussens lyrik*, i Københavns Universitets Festskrift November 1967 (1967).
- GM Gunnar Modvig: *Eros, kunst og socialitet. En analyse af de erotiske hovedmotivets udvikling i Sophus Claussens forfatterskab* (1974).
- LAN Erik A. Nielsen: *Ideologihistorie III. Modernismen i dansk lyrik 1870-1970* (1976).
- BHJ Bo Hakon Jørgensen: *Maskinen, det heroiske og det gotiske - om Johs. V. Jensen, Sophus Claussen og århundredskiftet* (1977).
- FL Frans Lasson: *Fra Ekkátana til Kiareboderne. En brev-bog om Sophus Claussen og hans forlæggere*. Gyldendals Julebog 1981 (1981).
- E & H Tom Engelbrecht og René Herring: *Sophus Claussen. En bibliografi 1882-1981. Med et indledende essay af Thorkild Bjørnvig* (1982). Et efterfølgende tal henviser til indførselsnr. Værket medtager anmeldelser af selvstændige værker af SC.

Øvrig benyttet litteratur er anført på stedet, bl. a. i form af et omfattende udvalg af henvisninger til litteraturen om SC, der dog i mindre grad tager hensyn til tiden før 1950, da EF I-II i stor udstrækning overflødigger dette. Her henvises til gængse bibliografiske hjælpemidler, først og fremmest: *Dansk skønlitterært forfatterleksikon 1900-1950*, I (1959).

Anmærkning: *Ernst Frandsens monografi* er grundlæggende for al Claussen-forskning. EF har haft adgang til så godt som alt det materiale, der nu befinder sig på Det kgl. Bibliotek eller i familiens eje, og udgaven her henviser da også direkte til EF (men med angivelse af tilhørssted i samlingerne og andre steder), når det gælder citater fra papirene, som også findes hos ham. Er de beskåret, er de i en række tilfælde suppleret - og er der afgørende fejllæsninger, er citater bragt i fuld udstrækning (f. eks.: EF II 8: *Seinens Mur*, hvor der skal læses *Sienas Mur*,

Pi II *Valfart*). Med hensyn til EF's kronologi over digterens affattelsestidspunkt er denne i en del tilfælde revideret eller suppleret, uden at der dog gøres opmærksom på eventuelle forskelle (f. eks. er *Høvedingdød*, HV VII fra 1915 og således ikke *hans egentlige Svanesang* (...) *vistnok fra 1929* (EF II 247)). Dato og årstal i parentes efter digttitel følger i enkelte tilfælde EF's datering, når det ikke har været muligt at verificere tidspunkterne. Ellers fremgår affattelsestidspunktet af redegørelsen for rækkefølgen af udførlige udkast og renskrifter. Udgaven refererer ikke til EF's udførlige værk- og digtregister, da en sådan henvisning ville blive for omfattende. Sider af digterens liv og digtning, som EF af forskellige grunde (f. eks. familiære) har forbigået eller skænket mindre opmærksomhed, er - når det er skønnet rimeligt - søgt belyst på mere dækkende måde.

III: Aviser og tidsskrifter

<i>Berl. Tid.</i>	Berlingske Tidende
<i>Ekstra Bl.</i>	Ekstra Bladet
<i>H. F.</i>	Horsens Folkeblad
<i>Ill. Tid.</i>	Tilustreret Tidende
<i>Kbh.</i>	København
<i>L-F. F.</i>	Lolland-Falsters Folketidende
<i>Nationaltid.</i>	Nationaltidende
<i>N. D.</i>	Nyborg Dagblad
<i>Pol.</i>	Politiken
<i>Tilsk.</i>	Tilskueren

Tal efter forkortelse henviser til side, medmindre andet er anført (f. eks. EF I 162). Indenfor udgaven henvises til titel, bind og digt.

Ved angivelse af avisers politiske og ideologiske tilhørsforhold er Niels Thomsen: *Dagbladskonkurrencen 1870-1970 I-II* (1972) benyttet.

IV: Øvrige forkortelser, tegn m. m.

<i>afsn.</i>	afsnit
<i>bd.</i>	bind
<i>bly.</i>	blyant
<i>bl.</i>	blæk
<i>cit.</i>	citater, citeret
<i>dat.</i>	dateret
<i>henv.</i>	henvisning
<i>kap.</i>	kapitel
<i>l.</i>	(vers)linie
<i>ms.</i>	manuskript
<i>op. cit.</i>	opus citatum (det anførte værk)
<i>optr.</i>	optrykt
<i>p.</i>	pagina (side; udenfor udgaven)
<i>renskr.</i>	renskrift
<i>Sml.</i>	Samling
<i>d. s.</i>	det samme, f. eks. samme verslinie, samme titel el. samme ord
<i>s.</i>	side (indenfor udgaven)
<i>sign.</i>	signeret; SC's egenhændige navnetræk (også som pseudonym), evt. forkortet (c) maskinskrift
<i>sp.</i>	spalte
<i>str.</i>	strofe, strofer
<i>u. t.</i>	uden titel
<i>tr.</i>	trykt
<i>udat.</i>	udatere:
<i>udk.</i>	udkast
<i>usign.</i>	usigneret
<i>/var.</i>	variant; en senere form, der ækvivalerer med en tidligere, ikke udstreget form
<i>u. å.</i>	uden årstal
<	rettet fra
>	rettet til
~	svarer til
⊖	ej i ms.

193

(...)	angiver at indholdet ml. to ord er udeladt
...	angiver (efter ord), at der er tale om 1. linien i en strofe el. et digt uden titel el. SC's egen brug af tegnet
> <	i modsætning til
//	linieudløb
[?]	læsning usikker el. umulig
[ ]	udgiverens udfyldning el. tilføjelse

Kursivering markerer generelt, at der er tale om citat; i variantapparatet specielt, at der er tale om SC's tekst, se i øvrigt s. 20. Alle titler er kursiveret.

Romertal angiver i variantapparatet strofenummer; to romertal afsnit samt strofe.

Arabertal verslinie.

For øvrige forkortelsers vedkommende er benyttet de af Dansk Sprognævn anbefalede (*Forkortelser. Vejledning udgivet af Dansk Sprognævn*, 1975).

M, V, K, L refererer i noteafsnittene henholdsvis til manuskriptbeskrivelse, variantapparat, kommentar og litteraturhenvisninger.

194